

**Ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη
στην Επαρχία Λάρνακας, στο πλαίσιο της Περιοδείας σε Δήμους και
Κοινότητες της Κύπρου
Σάββατο, 29 Μαρτίου 2025, Δημοτικό Θέατρο Δημοτικού
Διαμερίσματος Βορόκληνης**

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα στη Λάρνακα, την πόλη και την επαρχία με την πλούσια Ιστορία και τη σημαντική θρησκευτική και πολιτιστική κληρονομιά που συνδυάζει αρμονικά το παρελθόν με το παρόν, που αντανακλά την αυθεντική ομορφιά της κυπριακής παράδοσης με τη δυναμική των σύγχρονων αστικών κέντρων. Μια πόλη και μια επαρχία με τεράστιες προοπτικές και δυνατότητες, όπως, εξάλλου, αποδεικνύεται από την ανάπτυξη που παρατηρείται στη Λάρνακα τα τελευταία χρόνια. Μια ανάπτυξη που, είμαι στη δημόσια ζωή από το 2013, πρώτη φορά βλέπουμε τη Λάρνακα να κινείται και να διεκδικεί ενωμένη, κάτι που σας τιμά, κάτι που δεν υπήρχε στο παρελθόν και σας συγχαίρω.

Είμαι εδώ, συνοδευόμενος από μια μεγάλη ομάδα Υπουργών, Υφυπουργών, τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και τεχνοκρατών, με στόχο ένα ανοιχτό και ειλικρινή διάλογο μαζί σας. Στόχος της σημερινής μας συνάντησης, όπως και των προηγούμενων και των επόμενων περιφερειακών περιοδειών σε άλλες επαρχίες, είναι όπως οι πολιτικές μας προτεραιότητες και αποφάσεις να αντανακλούν τις πραγματικές ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και να δίνουν απαντήσεις στην καθημερινότητα των πολιτών. Είμαστε εδώ γιατί είμαστε αποφασισμένοι να αγγίξουμε χρόνια προβλήματα που παρέμειναν για πάρα πολλά χρόνια χωρίς λύση, για να συζητήσουμε και να αξιολογήσουμε μαζί την πρόοδο που έχει σημειωθεί αλλά και για να προβώ σε συγκεκριμένες ανακοινώσεις.

Πριν προχωρήσω, και αξιοποιώντας τη χρονική συγκυρία των εορτασμών για τις εθνικές μας επετείους - τον ξεσηκωμό του έθνους το 1821 και τον επικό απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ για αποτίναξη του αποικιακού ζυγού πριν ακριβώς 70 χρόνια - επιτρέψτε μου να αποδώσω φόρο τιμής στους αγωνιστές που τιμάμε αυτές τις μέρες, ειδικά εκείνους της Επαρχίας Λάρνακας, που ήταν πάρα πολλοί και που έδωσαν τη ζωή τους για να αποκτήσει αυτός ο λαός την ελευθερία του και για να έχουμε σήμερα ό,τι πιο σημαντικό διαθέτουμε, την Κυπριακή Δημοκρατία.

Πρόκειται για μια στάση ζωής που χαρακτηρίζει τον λαό μας – ο σεβασμός στον άνθρωπο και τις πανανθρώπινες αξίες, και αυτή η στάση ζωής μετουσιώνεται σε αλληλεγγύη και προσφορά προς τον συνάνθρωπο, όπως έγινε και την περίοδο της τουρκικής εισβολής, όταν η Λάρνακα έγινε εκείνο το μαύρο καλοκαίρι του 1974 και παραμένει ακόμη και σήμερα, 50 χρόνια μετά, το ασφαλές προσωρινό καταφύγιο για χιλιάδες πρόσφυγες.

Το αποτύπωμα αυτής της συνεισφοράς συνεχίζεται και στις μέρες μας καθώς η Λάρνακα αποτέλεσε την αφετηρία για μία από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία από ιδρύσεως της, την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας «Αμάλθεια» προς τον άμαχο πληθυσμό της Γάζας. Την ίδια ώρα, η πόλη και επαρχία της Λάρνακας αποτελεί ασφαλές καταφύγιο για μεγάλο αριθμό οικογενειών υπηκόων από ξένες χώρες που χρειάστηκε να εγκαταλείψουν τον τόπο τους, αναδεικνύοντας για ακόμα μια φορά, ανάμεσα σε πολλά άλλα, και τη σημαντική γεωστρατηγική θέση της χώρας μας με όλες τις θετικές συνέπειες που υπάρχουν.

Η ενίσχυση της κυπριακής Οικονομίας, με ένα από τους ψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην ΕΕ, τη στιγμή που υπάρχουν δύο πόλεμοι και που ισχυρές οικονομίες της ΕΕ έχουν αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης, η μείωση του δημόσιου χρέους και με στόχο να πετύχουμε κάτω από το 66% του ΑΕΠ και οι συνεχείς αναβαθμίσεις στην Κατηγορία «Α» από όλους τους μεγάλους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, αποτελούν ξεκάθαρα δείγματα γραφής της υπεύθυνης οικονομικής πολιτικής που ακολουθούμε.

Μιας πολιτικής που από τη μια θα συνεχίσουμε με ευλάβεια, ό,τι και αν λέγεται ό,τι και αν δηλώνεται από κάποιους, και που την ίδια στιγμή μας δίνει την ευχέρεια, μας επιτρέπει να είμαστε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε θέματα που σας απασχολούν, αιτήματα που έχετε υποβάλει στη κυβέρνηση και να βρούμε λύσεις, να λάβουμε αποφάσεις, να κάνουμε συγκεκριμένες ανακοινώσεις, έτσι ώστε να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής και την καθημερινότητα των πολιτών της Επαρχίας Λάρνακας.

Έχοντας ως μόνη έγνοια και πυξίδα το δημόσιο συμφέρον, δεν διστάσαμε να τερματίσουμε χρονίζουσες και προβληματικές για το κράτος και τον λαό, συμβάσεις και να δώσουμε λύσεις σε σημαντικά έργα υποδομής, όπως, για παράδειγμα, το Λιμάνι της Λάρνακας και η Μαρίνα της πόλης.

Όσον αφορά τη Μαρίνα Λάρνακας, οι εργασίες εκβάθυνσης και συντήρησης έχουν ήδη εγκριθεί, έχουν ετοιμαστεί οι σχετικές μελέτες και ο διαγωνισμός δημοσιεύθηκε χθες. Προχωρήσαμε, επίσης, στην ανάθεση του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για το κτίριο του **Ναυτικού Ομίλου** στον Δήμο Λάρνακας, στον οποίο έχουν ήδη παραχωρηθεί οι σχετικές πιστώσεις.

Σημειώνω τη σχετική συμφωνία μεταξύ του αρμόδιου Υπουργού και του Δημάρχου Λάρνακας να ανεγερθεί το κτίριο σε νέα θέση, ώστε να είναι μέρος, όπως έχετε ζητήσει, της πλατείας Ευρώπης, δημιουργώντας έτσι την κύρια πλατεία της πόλης.

Σε σχέση με το **Λιμάνι της Λάρνακας, όπως συζητήσαμε και κατά τη συνάντησή μας στο Προεδρικό**, εντός Απριλίου θα υπογραφεί η σχετική συμφωνία με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), για μελέτη της βέλτιστης αξιοποίησης του λιμανιού. Στόχος μας, το συντομότερο δυνατό να καταλήξουμε στην καλύτερη λύση για την αξιοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας προς όφελος της τοπικής κοινωνίας αλλά και ολόκληρης της Κύπρου.

Την ίδια ώρα, πετύχαμε την ανανέωση σημαντικών συμφωνιών με σαφώς βελτιωμένους όρους για το κράτος, όπως είναι για παράδειγμα η συμφωνία που αφορά στον **Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας**. **Με τη συμφωνία που διαπραγματευτήκαμε και υπογράψαμε το κράτος, και έχει σημασία να το αναφέρω, αποκόμισε σημαντικά οφέλη σε σχέση με την υπό διαπραγμάτευση συμφωνία που παραλάβαμε, περίπου 300 εκατομμύρια ευρώ. Τα έργα επέκτασης και βελτίωσης έχουν ξεκινήσει και όταν ολοκληρωθούν θα μπορούμε όλοι οι πολίτες και επισκέπτες να απολαύσουμε ένα ανακαινισμένο αεροδρόμιο, με όλα τα θετικά που συνεπάγονται για τη χώρα μας. Το 2024 ήταν χρονιά ρεκόρ για τα αεροδρόμια μας, με 12,3 εκατομμύρια επιβάτες να τα έχουν χρησιμοποιήσει.**

Παρά τις προκλήσεις που βιώσαμε στην ευρύτερη περιοχή αλλά και διεθνώς, ο **Τουρισμός** κατέγραψε τη χρονιά που μας πέρασε ιστορικά ρεκόρ, καθώς

ξεπεράστηκε το όριο των τεσσάρων εκατομμυρίων επισκεπτών, ενώ για πρώτη φορά τα έσοδα ξεπέρασαν τα τρία δισεκατομμύρια ευρώ. Χαίρομαι που η Λάρνακα αποτελεί πλέον έναν από τους ελκυστικούς τουριστικούς προορισμούς στον τόπο μας, ενώ υπάρχουν ακόμη τεράστιες προοπτικές για περαιτέρω προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού. Ένα πρόβλημα που υπήρχε διαχρονικά στη Λάρνακα ήταν οι διαθέσιμες κλίνες και χαίρομαι που το τελευταίο διάστημα γίνονται σημαντικές αναπτύξεις που θα βοηθήσουν στην προσέλκυση περισσότερου τουρισμού στην πόλη.

Μέσα από την εφαρμογή συγκεκριμένων σχεδίων κινήτρων για την τουριστική βιομηχανία τόσο της πόλης όσο και της επαρχίας Λάρνακας ενισχύουμε το τουριστικό μας προϊόν, προσελκύοντας έτσι περισσότερους τουρίστες. Συγκεκριμένα:

- Με την εφαρμογή του σχεδίου αναβίωσης περιοχών υπαίθρου, ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών αναμένεται η στήριξη με ποσό 1 εκατ. περίπου ευρώ των Δήμων Αθένου, Λευκάρων και των Κοινοτικών Συμβουλίων Αγίου Θεοδώρου, Καλαβασού, Βαβασινιάς, Δελίκηπου, Οδού, Ζυγίου, Τερσεφάνου, Μοσφιλωτής, Ψεματισμένου, Σκαρίνου και Μαρωνίου, Κόρνου, Λάγιας και Κάτω Λευκάρων,
- Επίσης, μέσα από το Σχέδιο Αναβάθμισης των χώρων εστίασης έχει διατεθεί ποσό ύψους σχεδόν 1 εκατομμυρίου ευρώ για επιχειρήσεις στην Επαρχία Λάρνακας,
- Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο της 1^{ης} προκήρυξης του Σχεδίου Χορηγιών για Έργα Αναβάθμισης Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων σε

Ύπαιθρο, Ορεινές και Απομακρυσμένες Περιοχές, δόθηκαν συνολικά πέραν των 150.000 χιλιάδων ευρώ σε τρία έργα, σε Αλαμινό, Λεύκαρα και Κάτω Δρυ,

- Πρόσθετο ποσό έχει παραχωρηθεί και για έργα ποιοτικής και αισθητικής αναβάθμισης οργανωμένων παραλιών στον Δήμο Λάρνακας, στον Δήμο Δρομολαξιάς – Μενεού και στο Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου.

Τη δυναμική της Λάρνακας ως τουριστικού προορισμού και την καθοριστική της συμβολή στην ανάπτυξη του τουριστικού τομέα της Κύπρου ενισχύουν και οι συνεχείς μας προσπάθειες για την ανάδειξη του **Πολιτιστικού της πλούτου**, των ιστορικών και θρησκευτικών της μνημείων. Θεωρούμε ότι, λαμβάνοντας υπόψη τον πολιτιστικό και τον θρησκευτικό της πλούτο της Λάρνακας, αυτός είναι ένας τομέας που πρέπει να διαφοροποιηθεί, να αναδειχθεί ώστε να προσελκύσει και εξειδικευμένο τουρισμό.

Ενδεικτικά να αναφέρω τις εργασίες συντήρησης και αναβάθμισης των υποδομών του **Κάστρου της Λάρνακας**, του αρχαιολογικού χώρου στη **Χοιροκοιτία** και της αναβάθμισης στο **Μεσαιωνικό Παρεκκλήσι στα Πυργά** με συνολικό κόστος 600,000 χιλιάδες ευρώ.

Επίσης, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρώτο εξάμηνο του 2026, θα **αναβαθμιστεί και θα συντηρηθεί ο χώρος του μουσείου στο Μεσαιωνικό Κάστρο της Λάρνακας**, ώστε να αξιοποιηθεί ως χώρος συνεδρίων, συναντήσεων και εκδηλώσεων που θα πραγματοποιηθούν.

Είναι, επίσης, σε εξέλιξη μελέτες, εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης αρχαίων μνημείων, όπως η εκπόνηση μελέτης στον Αρχαίο Τάφο του Αγίου Θεράποντα στη Δροσιά, η οποία άρχισε το 2024 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2025. Το ίδιο και με τις εργασίες ανάπλασης και αποκατάστασης του αρχαίου τάφου στην εκκλησία της Φανερωμένης που έχουν αρχίσει το 2024 και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός Απριλίου 2025.

Στην επαρχία Λάρνακας επίσης προχωρούμε με σημαντικές εργασίες αναβάθμισης και συντήρησης σε εκκλησίες ή μοναστήρια στις κοινότητες που έχουν αιτηθεί, Μοσφιλωτής, Ορμίδειας, Ξυλοφάγου, Κελιών, Περβολιών, Πυργών, Αγίου Θεοδώρου, Τόχνης και Τρούλλων, με δαπάνες κοστολογημένες και προϋπολογισμένες, που ξεπερνούν το ενάμιση εκατομμύριο ευρώ. Είναι, επίσης, σε εξέλιξη εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης ενός συμπλέγματος οικίας και πρωτοβιομηχανικού αλευρόμυλου στο Καλό Χωριό Λάρνακας, ύψους 200 χιλιάδων ευρώ, μια κοστολογημένη και προϋπολογισμένη δαπάνη, δεν είναι υποσχέσεις, είναι πράγματα που έχουν ήδη συμπεριληφθεί.

Αναμφίβολα, ο κόσμος της πόλης και της επαρχίας της Λάρνακας έχει μια ιδιαίτερη σχέση με τη γη και με τη θάλασσα. Σε αυτή τη στενή σχέση οφείλεται και η πολύ σημαντική συνεισφορά των ανθρώπων της Λάρνακας στους βασικούς πρωτογενείς τομείς της κυπριακής οικονομίας, στη **Γεωργία, τη Κτηνοτροφία και την Αλιεία**.

Έχοντας ως βασικό στόχο της πολιτικής μας, την περαιτέρω ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας μας, σήμερα είναι λιγότερο από 2% στο ΑΕΠ μας, έχουμε προχωρήσει στην υλοποίηση και δρομολόγηση

συγκεκριμένων δράσεων. Ενδεικτικά, έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι εργασίες υδροδότησης της νέας κτηνοτροφικής περιοχής Αραδίππου, ενώ εντός του 2025 ολοκληρώνονται έργα συνολικού κόστους πέραν των 550,000 χιλιάδων ευρώ, όπως:

- το δίκτυο υδροδότησης στην κτηνοτροφική ζώνη Αβδελλερού,
- η κατασκευή δρόμου πρόσβασης στη νέα κτηνοτροφική περιοχή Αραδίππου,
- η βελτίωση του οδικού δικτύου της κτηνοτροφικής περιοχής Αγγλισίδων, και
- η αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου στην κτηνοτροφική περιοχή Αλεθρικού.

Πρόσθετα των όσων έχω μόλις προαναφέρει, βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο χρήσης ανακυκλωμένου νερού Λάρνακας, για το οποίο εντός του 2025 θα δαπανηθεί ποσό πέραν των 3 εκατομμυρίων ευρώ.

Επίσης, προχωρά η ανάπτυξη κτηνοτροφικής ζώνης στο Μαρί, μετά από σχετικό αίτημα της κοινότητας.

Η προστασία των πολιτών αλλά και των υποδομών από ακραία καιρικά φαινόμενα αποτελεί ευθύνη και ύψιστη προτεραιότητα για το κράτος. Για τον λόγο αυτό έχουμε αποφασίσει να ενισχύσουμε τη χρηματοδότηση του αντιπλημμυρικού έργου στην Αραδίππου που βρίσκεται σε εξέλιξη και συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ». Η πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 4.3 εκατομμυρίων ευρώ θα διασφαλίσει την έγκαιρη και αποτελεσματικότερη ολοκλήρωση των σχετικών εργασιών.

Σύντομα αναμένεται και η ολοκλήρωση των βελτιωτικών έργων του αλιευτικού καταφυγίου στην Ορμήδεια, δημιουργώντας έτσι ένα πιο ασφαλές και λειτουργικό περιβάλλον για τους επαγγελματίες αλιείς.

Έχοντας, όπως προανέφερα, ως βασική μας προτεραιότητα τον πρωτογενή τομέα, εντός Μαΐου προκηρύσσεται το νέο Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027 ύψους 60 εκατομμυρίων ευρώ, με απλοποιημένες διαδικασίες και επίσπευση έκδοσης αδειών για αγρότες και αγρότισσες.

Παράλληλα, θέλοντας να στηρίξουμε έμπρακτα τους νέους κτηνοτρόφους, έχουμε προχωρήσει σε απλοποιημένο πλαίσιο για αδειοδότηση και παραχώρηση 26 κρατικών τεμαχίων, ώστε να αναπτυχθούν μεγάλες μονάδες αιγοπροβατοτροφίας πέραν των 800 ζώων. Τα περισσότερα από τα τεμάχια αυτά είναι στην επαρχία Λάρνακας και μπορούν να συνδυαστούν με χρηματοδότηση έως και 600 χιλιάδες ευρώ για νέους κτηνοτρόφους. Ταυτόχρονα, προχωρεί η έκδοση νέου Ειδικού Διατάγματος από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για υφιστάμενες μονάδες αιγοπροβατοτροφίας, όπου δεν θα υπάρχει, όπως μας ζητήθηκε, αναφορά σε πλάτος δρόμου ή μονοπατιού για ικανοποιητική προσπέλαση, ως είναι και το σχετικό αίτημα από ενδιαφερόμενους.

Επίσης, στο πλαίσιο την πολιτικής μας για μη περαιτέρω αύξηση του αγελαδινού γάλακτος για σκοπούς παραγωγής χαλουμιού, σε ό,τι αφορά τις υφιστάμενες μονάδες αγελαδοτροφίας, προχωράμε με νέο επενδυτικό σχέδιο με χρηματοδότηση εκσυγχρονισμού των υποδομών τους και σε προκήρυξη μέτρων για την ευζωία των αγελάδων. Για το πρόβλημα με τις οχλήσεις από κτηνοτροφικά υποστατικά και τη διάθεση κοπριάς, προχωράμε

με την έκδοση Διατάγματος το οποίο θα περιλαμβάνει Γενικούς Δεσμευτικούς Κανόνες για τη διάθεση κοπριάς σε γεωργικές εκτάσεις. Ενώ στο νέο επενδυτικό, υπάρχει και δυνατότητα χρηματοδότησης έως και 800 χιλιάδων ευρώ για κάθε μονάδα για επενδύσεις σχετικές με την επεξεργασία και διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων.

Παράλληλα, επενδύουμε στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα, μεταξύ άλλων, μέσα από τη μείωση του κόστους της ενέργειας και του κόστους άρδευσης. Ιδιαίτερα για το κόστος άρδευσης, θα δαπανήσουμε 10 εκατομμύρια ευρώ σε επενδύσεις έξυπνων συστημάτων άρδευσης, με ιδιαίτερη βαρύτητα στη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Παράλληλα, ανταποκρινόμαστε στο αίτημα για προώθηση έργων που αφορούν την ανάπτυξη της βιοτεχνίας στην ευρύτερη περιοχή. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, έχουμε ήδη συμπεριλάβει κονδύλι ύψους 250.000 χιλιάδων ευρώ στον κρατικό Προϋπολογισμού για το 2025, επίσης κοστολογημένο και προϋπολογισμένο, για τις βιοτεχνικές περιοχές Ξυλοτύμβου και Κιτίου.

Στην Αραδίππου προωθούμε επίσης μέσα από το πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» το κέντρο επιχειρηματικής καινοτομίας και έρευνας για νέους επιχειρηματίες, κοστολογημένο και προϋπολογισμένο, ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ. Το έργο θα προσφέρει, ανάμεσα σε άλλα, στέγη σε νέα παιδιά, σε νεαρούς επαγγελματίες που θα μπορούν με χαμηλό κόστος να έχουν χώρους εργασίας.

Για τη βιώσιμη ανάπτυξης της χώρας μας χρειαζόμαστε γερά θεμέλια μέσα από ένα **Εκπαιδευτικό Σύστημα** που να προετοιμάζει τη νέα γενιά, το μέλλον αυτού του τόπου, για ένα δύσκολο περιβάλλον που συνεχώς μεταβάλλεται. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, για μας είναι ιδιαίτερα σημαντικό, και η σύνδεση της Εκπαίδευσης με την Αγορά Εργασίας αποτελεί ύψιστη αναγκαιότητα.

Γνωρίζω πολύ καλά το ενδιαφέρον της Λάρνακας σε ό,τι αφορά τα θέματα Εκπαίδευσης. Έντονο και απολύτως κατανοητό **το αίτημα του δήμου για τη στέγαση και φιλοξενία** μιας νέας Σχολής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, της **Σχολής Θαλασσιών Επιστημών, Τεχνολογίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης** που, ανάμεσα σε πολλά άλλα, αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στην ενίσχυση της Γαλάζιας Οικονομίας και της Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Κύπρο. Αναντίλεκτα, η λειτουργία αυτής της Σχολής θα διευρύνει τις επιλογές των νέων της πόλης και επαρχίας της Λάρνακας, θα προσελκύσει στην πόλη φοιτητές από άλλες περιοχές και θα καλύψει ένα υφιστάμενο κενό.

Με την ευκαιρία, λοιπόν, της παρουσίας μου εδώ, θα ήθελα σήμερα, από αυτό το βήμα, να ανακοινώσω την τελική απόφαση της Κυβέρνησης, μετά και την αξιολόγηση της μελέτης βιωσιμότητας που έχει ολοκληρωθεί, να προχωρήσουμε με τη χρηματοδότηση του έργου. Η Σχολή θα λειτουργεί ως εκπαιδευτική και ερευνητική μονάδα και η ανέγερσή της θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με τον Δήμο Λάρνακας, ο οποίος θα αναλάβει την κατασκευή των κτηριακών εγκαταστάσεων. Το συνολικό κόστος του έργου έχει υπολογιστεί στα 16,4 εκατομμύρια ευρώ και αναμένεται να υποδεχτεί τους πρώτους της φοιτητές τον Σεπτέμβριο του 2027.

Θα ήθελα επίσης, **να υπογραμμίσω την έμπρακτη υποστήριξη της Κυβέρνησής μας στην προσπάθεια της Λάρνακας να φιλοξενήσει Τμήματα / Σχολές παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων.** Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, έχουμε καταθέσει και συγκεκριμένες εισηγήσεις στις μέχρι τώρα επαφές μας με τα πανεπιστήμια που έχουν ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον, συμπεριλαμβανομένης και της Λάρνακας, νοουμένου ότι θα εξευρεθούν και οι κατάλληλοι χώροι από τους δήμους. Να υπενθυμίσω ότι η φιλοξενία παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων στην Κύπρο είναι σήμερα εφικτή χάρη στην υλοποίηση της νέας Ενιαίας Στρατηγικής μας για την Ανώτερη Εκπαίδευση και την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας. **Είμαστε σε διαπραγματεύσεις αυτή τη στιγμή με δύο πανεπιστήμια ώστε να μπορούμε το αμέσως επόμενο διάστημα να κάνουμε συγκεκριμένες ανακοινώσεις που σε αυτές θα περιλαμβάνεται και η Λάρνακα.**

Η διασύνδεση της Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, όπως προανέφερα, αποτελεί σημαντική παράμετρο του προγράμματος διακυβέρνησης και είναι για μάς εξόχως σημαντικό να ενδυναμώσουμε τους νέους μας ως προς τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, έτσι ώστε να είναι σε θέση να είναι ανταγωνιστικοί σε ένα περιβάλλον εργασίας που συνεχώς μεταβάλλεται.

Για αυτό τον λόγο, από την επόμενη σχολική χρονιά κάνουμε πράξη μία ακόμη στόχευση που είχαμε θέσει στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησής μας, τη λειτουργία του Τεχνικού Γυμνασίου, σε πιλοτική βάση. Επιπρόσθετα, επεκτείνουμε την πιλοτική εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού από τη Στ' Δημοτικού, επαναφέρουμε τον θεσμό της εβδομάδας εργασίας στη Β' Λυκείου και διευρύνουμε την χρηματοοικονομική παιδεία σε όλες τις

τάξεις του Γυμνασίου, αναγνωρίζοντας την ανάγκη να διασφαλίσουμε μια οικονομικά ανθεκτική κοινωνία μέσα από εγγράμματους οικονομικά πολίτες.

Γνωρίζω πως υπάρχουν αρκετά αιτήματα για ανεγέρσεις, επεκτάσεις και βελτιώσεις σχολικών κτηρίων, και ότι, κακά τα ψέματα, στη Λάρνακα αφέθηκαν διαχρονικά να δημιουργηθούν πολλά προβλήματα. Έχουμε ήδη επενδύσει, μέσω των σχολικών εφορειών, από τότε που αναλάβαμε, ποσό ύψους 40 σχεδόν εκατομμυρίων ευρώ, ειδικά για τα σχολεία της Λάρνακας. Γνωρίζω ότι υπάρχουν περισσότερα αιτήματα και ήδη έχει διευθετηθεί την ερχόμενη βδομάδα συνάντηση της Υπουργού Παιδείας με την Ομοσπονδία Συνδέσμου Γονέων και Κηδεμόνων Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης της Λάρνακας για να δουν όλα αυτά τα θέματα.

Πρόσθετα, και ανεξάρτητα από τα προαναφερθέντα, ειδικά για τα σχολικά κτήρια, προχωρούμε στην ανέγερση της **νέας Τεχνικής και Επαγγελματικής Σχολής Πράσινων Επαγγελματιών** σε αντικατάσταση της υφιστάμενης Τεχνικής Σχολής του Αγίου Λαζάρου. Πρόκειται για ένα έργο ύψους πέραν των 30 εκατομμυρίων ευρώ, η υλοποίηση του οποίου ξεκίνησε φέτος και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το 2028 το αργότερο.

Η ειλικρίνεια και η διαφάνεια είναι σημαντικές στη δική μας διακυβέρνηση. Σύντομα θα πάρουμε μια απόφαση για ανέγερση μιας νέας Τεχνικής Σχολής, είμαστε ανάμεσα σε δύο περιοχές, δεν έχω να κρύβω τίποτα, είναι η Αλάμπρα και ο Κόρνος, η τελική απόφαση θα ληφθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο τις επόμενες μέρες στη βάση των αναγκών. Θα ανακοινώσουμε και θα δικαιολογήσουμε την απόφαση μας.

Άλλα έργα για την εκπαίδευση τα οποία έχουν ήδη δρομολογηθεί είναι:

- Πρώτον, η ανέγερση του Νέου Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου και Νέου Νηπιαγωγείου Λιβαδιών – Βορόκληνης, συνολικού προϋπολογισμού 9,1 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ δρομολογείται και το Νέο Δημοτικό Σχολείο και Δημόσιο Νηπιαγωγείο Βορόκληνης.
- Δεύτερο, προχωρεί η ανέγερση του νέου Γυμνασίου στον χώρο της πρώην Διανελλείου Τεχνικής Σχολής στη Λάρνακα, ύψους 15 εκατομμυρίων ευρώ, και
- Τρίτο, υλοποιούνται έργα βελτιώσεων και επεκτάσεων στην Ειδική Σχολή Αγίου Σπυρίδωνα, στο Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο, στο Γυμνάσιο Δροσιάς, και στο Δ΄ Νηπιαγωγείο Αραδίππου, με συνολικές δαπάνες που φτάνουν τα 5 εκατομμύρια ευρώ.

Αναγνωρίζουμε, την ίδια ώρα και την ανάγκη για την ύπαρξη υποδομών και έργων υγιούς απασχόλησης των νέων μας, πέραν από τους χώρους των σχολείων, που στόχο θα έχουν την ανάπτυξή τους ως ολοκληρωμένες προσωπικότητες. Για το θέμα αυτό, θα ήθελα να καλέσω τους Δήμους και τις κοινότητες που έχουν υποβάλει σχετικά αιτήματα για δημιουργία ή για βελτιώσεις σε αθλητικούς χώρους, όπως το Αθλητικό Πάρκο στη Δρομολαξιά, το Δημοτικό Στάδιο Κίτι, το Περιφερειακό Γήπεδο στην Αραδίππου, να προχωρήσουν με την απαιτούμενη τεκμηρίωση, έτσι ώστε το αίτημά τους να τύχει αξιολόγησης και εφόσον τηρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις να τύχει της ανάλογης επιχορήγησης από την εκτελεστική εξουσία.

Η **Υγεία** αποτελεί προτεραιότητα για την Κυβέρνησή μας και έχουμε υποχρέωση να προσφέρουμε στους πολίτες μας τις ίδιες υπηρεσίες όπου και να διαμένουν. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, τα έργα που έχουν προγραμματιστεί για το Νέο Νοσοκομείο Λάρνακας για τη διετία 2025-2026 ανέρχονται στα 16,4 εκατομμύρια ευρώ με στόχο τη διασφάλιση ποιοτικών υπηρεσιών υγείας. Με οδηγίες μου, ο ΟΚΥΠΥ εργάζεται για επίσπευση των εργασιών στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, ειδικότερα για τη δημιουργία χώρων για χειρουργεία ημέρας, κλινικής ενδοσκοπήσεων και της στέγασης των οδοντιατρικών υπηρεσιών, έτσι ώστε – είναι και ένα αίτημα του Μητροπολίτη αλλά και του Δήμου - να παραχωρηθεί όσο πιο έγκαιρα γίνεται ο χώρος του Παλαιού Νοσοκομείου για τις ανάγκες του Δήμου Λάρνακας.

Προχωρούμε επίσης με την αναβάθμιση του Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών καθώς και με την αναβάθμιση του Τμήματος Ακτινολογίας. Στόχος είναι να διασφαλίσουμε ταχύτερη, ποιοτικότερη και πιο αποτελεσματική φροντίδα.

Παράλληλα, σε ό,τι αφορά την αναδιάρθρωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες για τη στελέχωση του Κέντρου Υγείας στην Αθένου με ειδικούς γιατρούς. Συγκεκριμένα, από τον περασμένο Φεβρουάριο επισκέπτονται το κέντρο Υγείας σε εβδομαδιαία βάση ειδικοί ιατροί από το Νοσοκομείο Λάρνακας, ενώ βρίσκεται υπό αξιολόγηση και ο καθορισμός επισκέψεων σε εβδομαδιαία βάση και από γενικό χειρουργό, όπως έχετε ζητήσει.

Επιπρόσθετα, προχωρούμε με τη δημιουργία Ιατρείου Ταχείας Διακίνησης Τμημάτων Ατυχημάτων και Επείγοντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ), που θα διαχειρίζονται μη επείγοντα περιστατικά, έτσι ώστε αφενός να τερματιστεί η ταλαιπωρία των ασθενών και αφετέρου να αποσυμφορηθούν τα ΤΑΕΠ, έτσι ώστε να διαχειρίζονται αποκλειστικά τα πραγματικά επείγοντα περιστατικά.

Άμεσα συνυφασμένο με το θέμα της Υγείας είναι το ευρύτερό μας περιβάλλον. Γνωρίζω την ευαισθησία των ανθρώπων της πόλης και επαρχίας Λάρνακας για το **Περιβάλλον**. Στο σύνολο των σχεδιασμών, πολιτικών και των δράσεων μας για το περιβάλλον έχουμε ως αφετηρία τη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία των φυσικών πόρων και τη δημιουργία ενός υγιούς και ανθεκτικού οικοσυστήματος, προάγοντας λύσεις φιλικές προς το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, αναγνωρίζοντας τη σημασία της οριστικής και ολιστικής διαχείρισης των στερεών δημοτικών αποβλήτων, έχει καταρτιστεί πλάνο δράσεων για την ολοκλήρωση του δικτύου των εγκαταστάσεων διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων, περιλαμβανομένης της αναβάθμισης των ΟΕΔΑ Κόσιης και Πεντακώμου. Συγκεκριμένα, έχει κατακυρωθεί η προσφορά για μελετητή για τα έγγραφα της ενδιάμεσης αναβάθμισης του Πεντακώμου, ενώ σύντομα αναμένεται να προκηρυχθεί και αντίστοιχος διαγωνισμός για την Κόσιη. Ο προγραμματισμός μας είναι αρχές του 2026 να έχουμε τους ενδιάμεσους ανάδοχους για να προχωρήσουν στις άμεσες βελτιώσεις και απαραίτητες αναβαθμίσεις και στις δύο μονάδες. Την ίδια στιγμή, αρχές Απριλίου θα προκηρυχθεί διαγωνισμός για τη Μελέτη Βιωσιμότητας και Σκοπιμότητας, πάνω στην οποία θα στηριχθεί η πλήρης και τελική αναβάθμιση των μονάδων.

Σημειώνεται ότι στη μερική αναβάθμιση του ΟΕΔΑ Κόσιης θα περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και η αποκατάσταση της πρώτης φάσης του κυττάρου, χώρου υγειονομικής ταφής, καθώς και κατασκευή 3^{ου} κυττάρου, όπως επίσης και η αναβάθμιση του βιολογικού σταθμού στραγγισμάτων.

Σε αυτή την προσπάθεια δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στον ρόλο της τοπικής κοινωνίας και των τοπικών Αρχών, αφού μόνο μαζί, μέσα από τη συνεργασία μας, μπορούμε να συνδιαμορφώσουμε τις καλύτερες δυνατές λύσεις.

Στον τομέα της **Ενέργειας**, μόλις τον περασμένο μήνα ανακοινώσαμε το πρώτο σχέδιο για Συστήματα Αποθήκευσης Ενέργειας σε συνδυασμό με έργα Ανανεώσιμων Πηγών, το οποίο αποσκοπεί στη μείωση του κόστους ενέργειας, μέσω της βελτιστοποίησης της διείσδυσης φθηνότερης ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ΑΠΕ.

Προς την ίδια κατεύθυνση, το άνοιγμα της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού το Καλοκαίρι του 2025 αναμένεται να ενισχύσει τον ανταγωνισμό, να συμβάλει στη μείωση του ενεργειακού κόστους και να βελτιώσει την ποιότητα υπηρεσιών προς όφελος των καταναλωτών. Παράλληλα, όπως ανακοίνωσα στις 29 Ιανουαρίου 2025, κατά την παρουσίαση των προτεραιοτήτων της Κυβέρνησης, προχωρούμε εντός του 2025 στην προκήρυξη ενός νέου Σχεδίου για την αποθήκευση ενέργειας σε νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις, ενδυναμώνοντας την ενεργειακή τους αυτονομία.

Εντατικοποιούμε, παράλληλα, τις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση των υποδομών για την έλευση του φυσικού αερίου στο Βασιλικό και την αναβάθμιση του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού Δεκέλειας, με νέες

αποδοτικότερες και λιγότερο ρυπογόνες μονάδες, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε την ενεργειακή επάρκεια και να μεγιστοποιήσουμε το όφελος για την οικονομία και την κοινωνία μας.

Σε σχέση με τους ευρύτερους μας σχεδιασμούς, όπως δημόσια έχω προαναφέρει, το Λιμάνι Βασιλικού είναι το κατεξοχήν βιομηχανικό λιμάνι της Κύπρου. Το έργο αυτό αποτελεί ορόσημο για την Κύπρο και η ολοκλήρωσή του θα είναι προς όφελος όχι μόνο της επαρχίας Λάρνακας αλλά και της γύρω περιοχής. Το πλάνο επέκτασης του Λιμανιού γίνεται έχοντας ως βάση τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πράσινη Ενέργεια. Το κόστος υλοποίησης της επέκτασης ανέρχεται στα 320,000.000 εκατομμύρια ευρώ, για το οποίο η Αρχή έχει αιτηθεί χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά κονδύλια. Το έργο αναμένεται να ξεκινήσει περί τα τέλη αυτού του χρόνου και να ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2029.

Την ίδια ώρα, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο, είναι πολύ σημαντικό όπως η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου συνεχίσει την υλοποίηση αναπτυξιακών κοινωφελών έργων προς όφελος των κοινοτήτων που βρίσκονται κοντά στους σχετικούς Σταθμούς, όπως είναι, για παράδειγμα, η οικονομική στήριξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμβου με ποσό ύψους 600,000 χιλιάδων ευρώ για τη δημιουργία ενός περιφερειακού θεάτρου.

Για το θέμα της ενέργειας, αναγνωρίζοντας ότι είναι ένα θέμα που απασχολεί το σύνολο της κοινωνίας και, δυστυχώς, για πολλά χρόνια δεν έγιναν όσα έπρεπε να γίνουν, για να μειωθεί το κόστος του ρεύματος, από την 1η Απριλίου 2025, όπως ανακοινώσαμε, **μειώνουμε τον ΦΠΑ στους**

λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος από το 19% στο 9% στηρίζοντας στην πράξη τα νοικοκυριά.

Η πλήρης αποκατάσταση του χώρου των **Διυλιστηρίων** αποτελεί ακόμα ένα βασικό ζήτημα που διαχρονικά θέτει ο Δήμος Λάρνακας. Θέλω να υπογραμμίσω ότι στηρίζουμε την ανάπτυξη του χώρου των Διυλιστηρίων, αφού διασφαλιστούν κατά απόλυτο τρόπο οι απαραίτητες συνθήκες ασφάλειας και υγείας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο έχει αποφασιστεί η πιλοτική απορρύπανση ενός μικρού τεμαχίου γης στο οποίο υπάρχει εστία ρύπανσης, ενώ σύντομα αναμένεται και η διερεύνηση του υπόλοιπου τεμαχίου γης για την πλήρη εξυγίανση του εδάφους. Με την πλήρη ολοκλήρωση της εξυγίανσης του εδάφους ο χώρος των Διυλιστηρίων αναμένεται να αποτελέσει πόλο τουριστικής έλξης με οφέλη όχι μόνο για τη Λάρνακα αλλά και για όλη την Κύπρο.

Πέρα από τα όσα έχω αναφέρει και λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της περιβαλλοντικής προστασίας και της δημόσιας υγείας, θα ήθελα να αναφερθώ και σε μια σειρά έργων προς αυτή την κατεύθυνση.

Σε αυτά περιλαμβάνονται:

- Η κατασκευή **Πράσινου Σημείου στους Τρούλλους**, η οποία έχει παραδοθεί στον ΕΟΑ Λάρνακας, με κόστος 655,000 χιλιάδων ευρώ και το οποίο υπολογίζεται ότι θα εξυπηρετεί 17,000 κατοίκους των γύρω περιοχών,
- Η υλοποίηση της **Τέταρτης Φάσης του Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας**, στο οποίο περιλαμβάνονται η Αραδίππου, η Πύλα, η Βορόκληνη και τα Λιβάδια, μέσω δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, συνολικού κόστους 275 εκατομμυρίων ευρώ,

- Η κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων στους οικισμούς Δρομολαξιάς, Μενεού, Κιτίου και Περβολιών, με συνολικό προϋπολογισμό 108 εκατομμυρίων ευρώ,
- Η εγκατάσταση από τον επόμενο μήνα 10 προκατασκευασμένων Πράσινων Περιπτέρων για χωριστή ανακύκλωση, ένα έργο με συνολικό προϋπολογισμό για την Επαρχία γύρω στις 600 χιλιάδες ευρώ, και
- Η εφαρμογή του συστήματος **Πληρώνω όσο Πετώ**, στην οποία συμμετέχουν 5 Δήμοι και τα 5 Συμπλέγματα Κοινοτήτων της Λάρνακας. Στόχος μας είναι μέσα από τον εποικοδομητικό διάλογο να προχωρήσουμε σωστά και με γοργά βήματα προς την εφαρμογή της χωριστής συλλογής στην πηγή.

Συνεχής παραμένει και η στόχευσή μας για άμβλυση του προβλήματος ύδρευσης στον τόπο μας ως συνέπεια της λειψυδρίας και της κλιματικής αλλαγής. Ανάμεσα σε πολλά και πολύ σημαντικά έργα για τον περιορισμό της απώλειας νερού είναι και το έργο της αντικατάστασης του αγωγού Χοιροκοιτίας – Αμμοχώστου. Η υπογραφή της σχετικής σύμβασης θα γίνει στο τέλος Μαΐου με στόχο την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών το καλοκαίρι του 2027. Παράλληλα έχουμε προχωρήσει με επιμέρους έργα όπως την κατασκευή νέας υδατοδεξαμενής, για ενίσχυση της αυτονομίας ύδρευσης της κοινότητας Κόρνου και τον νέο παροχετευτικό αγωγό ύδρευσης Ορμήδειας – Ξυλοφάγου. Πέραν αυτών, και στην προσπάθειά μας να στοχεύσουμε στην επίλυση του προβλήματος των απωλειών που φτάνουν κατά μέσο όρο στο πολύ υψηλό 40%, την Τετάρτη που μας πέρασε

το Υπουργικό Συμβούλιο προχώρησε σε μια σειρά από στοχευμένα μέτρα. Συγκεκριμένα, ενέκρινε την καταβολή 8 εκατομμυρίων ευρώ για ενίσχυση των ΕΟΑ ώστε να προχωρήσουν αμέσως, εντός του έτους, στην υλοποίηση έργων για μείωση των απωλειών στα δίκτυα υδατοπρομήθειας που είναι υπό την ευθύνη τους.

Επίσης, εγκρίθηκε ετήσια πρόνοια ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ για την τριετία 2025-2027, προκειμένου να υλοποιηθούν αντίστοιχα έργα και σε κοινότητες εκτός αρμοδιότητας των ΕΟΑ. Στην ίδια κατεύθυνση είναι και το πολύ απλοποιημένο πλαίσιο αδειοδότησης που έχει εγκριθεί για μικρές ιδιωτικές αφαλατώσεις έως 1500 κυβικών κόστους 3 εκατομμυρίων ευρώ. Το πλαίσιο καλύπτει ξενοδοχεία, τοπικές Αρχές αλλά και γεωργούς, οι οποίοι επιθυμούν να εγκαταστήσουν μικρές μονάδες αφαλάτωσης με δυνατότητες χρηματοδότησης από το κράτος.

Η βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών και η κατασκευή νέων οδικών συνδέσεων είναι ζωτικής σημασίας για την ποιότητα ζωής και την καθημερινότητα των κατοίκων της πόλης και επαρχίας και είναι ένας τομέας που επενδύουμε καθημερινά. Προχωρούμε λοιπόν με, ενδεικτικά, τα ακόλουθα έργα:

- Τη δημιουργία χώρου εκδηλώσεων και μονοπατιού της φύσης στα Πυργά,
- Τη λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση των λεωφόρων Γρίβα Διγενή και Γρηγόρη Αυξεντίου στη Λάρνακα, σε συνεργασία με την τοπική Αρχή,
- Την αναδιαμόρφωση της Λεωφόρου Νίκου Θεοφάνους στο Ξυλοφάγου,
- Την αναβάθμιση της οδού Γρηγόρη Αυξεντίου στην Κοφίνου,

- Την αναβάθμιση του πυρήνα των Κάτω Αγγλισίδων, ενώ έχει ολοκληρωθεί η συντήρηση του κύριου οδικού δικτύου που συνδέει τις Αγγλίδες με τις γύρω κοινότητες, και
- Βελτιώσεις του οδικού δικτύου της Μενόγειας προς Αγγλίδες και τμηματική κατασκευή πεζοδρομίων στη Λεωφόρο Μακαρίου στην Κοφίνου.

Όπως, επίσης, κατ'επανάληψη έχω αναφέρει, η συνεχής αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται για τη βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη παραμένει ψηλά στις προτεραιότητές μας και είναι μέσα σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο που στο τελευταίο Υπουργικό Συμβούλιο την περασμένη Τετάρτη προχωρήσαμε με την έγκριση της δημιουργίας και λειτουργίας Κέντρου του Πολίτη, με έδρα το Ταχυδρομικό Γραφείο Κιτίου σε χώρο που παραχώρησε η κοινότητα.

Ως προς τα γενικότερα αιτήματα για **επίσπευση της διαδικασίας εγγραφής των δρόμων, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωσή τους**, ήδη, το Υπουργείο Εσωτερικών δρομολογεί ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Αναμένονται οι τελικές θέσεις της Ένωσης Κοινοτήτων, ώστε να προχωρήσουμε με μια ολοκληρωμένη λύση για την εγγραφή δρόμων.

Πέρα από τα όσα έχω προαναφέρει, είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό να εμπεδώσουμε το αίσθημα ασφάλειας στους πολίτες μας σε όλους τους τομείς της καθημερινότητάς τους, και γι' αυτό και είναι για μας σημαντική προτεραιότητα η συνεχής αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των Σωμάτων Ασφαλείας τόσο σε επίπεδο εκπαίδευσης όσο και σε επίπεδο υποδομών.

Έχουμε ήδη ολοκληρώσει την αναβάθμιση του Αστυνομικού Σταθμού στη Βορόκληνη και στην Κοφίνου, ενώ ήδη εκτελούνται εργασίες αναβάθμισης στα κρατητήρια του Αστυνομικού Σταθμού Ξυλοτύμπου. Επιπρόσθετα, εντός του 2025 προγραμματίζονται εργασίες για αναβαθμίσεις των υποδομών στην Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας και τους Αστυνομικούς Σταθμούς Κιτίου και Λευκάρων, ενώ έχει προγραμματιστεί και η ανακαίνιση της Αστυνομικής Κατοικίας και η μετατροπή της σε γραφεία για το Κλιμάκιο του Γραφείου Βίας στην Οικογένεια.

Θα ήθελα να σταθώ και στο θέμα της **επέκτασης των οικιστικών ζωνών** που είναι ένα από τα αιτήματα που υποβλήθηκε από αρκετές κοινότητες. Για το θέμα αυτό έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής εισηγήσεων μέσω του πληροφοριακού συστήματος «Ιππόδαμος», η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί τον επόμενο μήνα και για αυτό σας καλώ, όσοι δεν το έχετε κάνει, να το πράξετε άμεσα.

Με ιδιαίτερη ευαισθησία αντιμετωπίζουμε, επίσης, τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί και αφορούν την παραχώρηση οικοπέδων **σε δικαιούχους εκτοπισθέντες** αλλά και σε **οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα**. Συγκεκριμένα, πολύ ενδεικτικά αναφέρω, στην κοινότητα Κιβισίλι έχουν συνολικά διαχωριστεί 82 οικόπεδα αυτοστέγασης από τα οποία έχουν διατεθεί σε δικαιούχους τα 54, ενώ στην κοινότητα Μενόγιας έχουν διαχωριστεί 9 οικόπεδα αυτοστέγασης από τα οποία έχουν παραχωρηθεί τα 6. Επίσης στην κοινότητα Κιβισίλι έχουν διαχωριστεί 10 οικόπεδα μέσω του Σχεδίου Διάθεσης Οικοπέδων για Οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα από τα οποία έχουν παραχωρηθεί τα 5. Μέσα στο ίδιο πλαίσιο, αναμένεται και η

εξέταση των σχετικών αιτημάτων που έχουν υποβληθεί για τις κοινότητες Αγγλισίδων, Κλαυδιών, Κοφίνου και Ψευδά.

Να επισημάνω ότι τα ζητήματα που αφορούν τον προσφυγικό μας κόσμο αποτελούν μέχρι σήμερα μία ανοικτή πληγή, υπάρχουν διαχρονικά πολλές στρεβλώσεις – αυτή η Κυβέρνηση τόλμησε να αγγίξει τις στρεβλώσεις αυτές.

- Καταθέσαμε νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό της παραχώρησης και διαχείρισης των Τ/Κ περιουσιών που θα περιλαμβάνει την εισαγωγή νέων, διαφανών κριτηρίων διάθεσης τουρκοκυπριακών περιουσιών για διασφάλιση ισονομίας και αξιοκρατίας, ενώ
- έχουν υιοθετηθεί οι Νέοι Κανονισμοί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών με σημαντικές αλλαγές στις οποίες περιλαμβάνονται η αύξηση των δικαιούχων αλλά και η αύξηση των ορίων στα ποσά που δύνανται να παραχωρηθούν.

Θα ήθελα να σταθώ και στις προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζετε με τις αλλαγές που έφερε η Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ανταποκρινόμενοι στο αίτημα της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για διατήρηση αποθεματικού από Οργανισμούς που χρηματοδοτούνται από το κράτος, είμαι σήμερα στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω ότι μετά από συνεννόηση με τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, από τώρα και στο εξής θα καταβάλλεται η κρατική χορηγία χωρίς να τίθενται

οποιοσδήποτε άλλες προϋποθέσεις, είτε υπάρχει αποθεματικό είτε όχι. Αυτό θα έχει ως συνεπακόλουθο, αφενός την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των Τοπικών Αρχών – ήταν ένας στόχος της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - σε σχέση με τη διαχείριση των οικονομικών τους και αφετέρου θα επιταχύνει τις διαδικασίες σε σχέση με την καταβολή της κρατικής χορηγίας, να μην υπάρχει η οποιαδήποτε καθυστέρηση.

Πρόσθετα, αποφασίστηκε όπως ποσό της τάξης των 12 εκατομμυρίων ευρώ, παραχωρείται ετησίως στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τα έτη 2025-2027, για να καλύπτει τα έσοδα που απώλεσαν οι Δήμοι και οι Κοινότητες από την αδειοδότηση της ανάπτυξης που πλέον έχει μεταφερθεί στους ΕΟΑ. Σημειώνεται ότι η κατανομή του πιο πάνω ποσού, θα γίνεται κατόπιν συνεννόησης με την Ένωση Δήμων Κύπρου και την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, στη βάση στοιχείων που αφορούσαν την ανάπτυξη εντός των ορίων των Τοπικών Αρχών τα τελευταία χρόνια. Το ποσό αυτό θα αξιολογηθεί εκ νέου στη βάση των πραγματικών δεδομένων και θα επανακαθοριστεί μετά το πέρας της τριετίας.

Τέλος, όσον αφορά το αίτημα της Ένωσης Δήμων Κύπρου, σε σχέση με τους απαραίτητους πόρους για την ομαλή ανάληψη της αρμοδιότητας συντήρησης των δρόμων πρωταρχικής σημασίας – κάτι που στο παρελθόν γινόταν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων – είμαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω ότι το ποσό των 3 εκατομμυρίων ευρώ που έχει παραχωρηθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων στο Υπουργείο Εσωτερικών, θα αυξηθεί σημαντικά και θα δοθεί ως πρόσθετη χορηγία στην Ένωση Δήμων για τη διεκπεραίωση αυτής της αρμοδιότητας. Το τελικό ύψος του ποσού που θα διατεθεί θα καθοριστεί αφού προσκομιστεί εμπειρισταωμένη μελέτη από την

Ένωση Δήμων Κύπρου στη βάση των στοιχείων που δόθηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Το σύνολο των έργων, στα οποία έχω αναφερθεί, και είναι πέραν των 60, με συνολικό προϋπολογισμό που ξεπερνά τα 180 εκατομμύρια ευρώ, έχουν ως μοναδικό σκοπό τη βελτίωση της καθημερινότητας των κατοίκων της πόλης και επαρχίας Λάρνακας, τη δημιουργία νέων αλλά και τη βελτίωση υφιστάμενων υποδομών, την τόνωση της τοπικής οικονομίας, την ενδυνάμωση του τουριστικού προϊόντος, αναδεικνύοντας τις τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης της πόλης και της επαρχίας Λάρνακας. Είναι σημαντικό, την ίδια ώρα, να τονιστεί ότι η έγκαιρη υλοποίηση των έργων που έχουμε προγραμματίσει μπορεί να γίνει μόνο και με τη δική σας συμβολή και συνεργασία και είναι για τούτο που θα ήθελα και με αφορμή τη σημερινή μας παρουσία εδώ, να ζητήσω όπως και από δικής σας πλευράς προχωρήσετε, εκεί και όπου απαιτείται, στις αναγκαίες ενέργειες για ωρίμαση των έργων που παραμένουν σε εκκρεμότητα και την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών.

Θέλω να σας δώσω τώρα το λόγο, γιατί όπως κατ' επανάληψη έχω υπογραμμίσει, στο επίκεντρο του προγράμματος διακυβέρνησής μας είναι ο πολίτης, είστε όλοι εσείς και οφείλω να ομολογήσω ότι σε αυτά τα πρώτα δύο χρόνια της διακυβέρνησής μας, τη μεγαλύτερη δύναμη και τη μεγαλύτερη ενθάρρυνση, την εισπράττουμε μέσα από την καθημερινή μας επαφή με την κοινωνία, κάτι που θα συνεχίσουμε.